

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 81.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e18849/facsimile.pdf> (tilgået 05. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1848.

Beretning

N° 13.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Sjette Rede.

(fortsat.)

Ordfør. Det er mig ikke fuldkommen klart med Hensyn til Slutningen af § 6, om der ved den Forandring, som deri omtales, menes Forandring i Dagordenen for samme Dag eller for den påfølgende Dag, med andre Ord, om Forsamlingen ved Medets Kaldning kan forandre Dagordenen for samme Dag eller blot for den næste Dag.

Mogens-Nielsen. Jeg tror ikke, at det kan misforståes, at der alene er sigtet til næste Dags Ordren. Det hedder nemlig i Slutningen „og kunne 15 Medlemmer foreslå, at den (Dagordenen) fastsættes ved Forfamlingens Beslutning“, og i Begyndelsen af Paragraphen siges der: „Hvermands Medlemmer ved Slutningen af hvert Rede Dagordenen for næste Rede“. Det er ikke for den ledende Dag, men altid for den næste Rede, at Dagordenen fastsættes. Skal der være Tale om at bringe en Sag under Forhandling samme Dag som Døstet derom fremsættes, saa falder en saadan Beslutning under Udsættelsens Paragraf, som i den Hensende tilføjer Udsættelse for de almindelige Forfattere, og hvorefter jeg vil tillade mig nærmere at ytre mig, naar vi kommer dertil.

Ordfør. Jeg vil tillade mig en Bemærkning med Hensyn til § 2. Naar man læser den første Del af Paragraphen, kan det ikke være nogenlunde Tvivl, om det er sin Tale om Valget paa Formand, men i Slutningen af Paragraphen staar: „Efter samme Forfættelse ved Valget af Viceformand og Secretairer“; nu er Viceformandens Antal 2 og Secretairernes Antal 4, og da bliver det muligt, at allerede ved den første Afstemning flere end det Antal, som skal vælges, kunne erholde mere end Halvdelen af Stemmerne, og det forekommer mig ikke klart, om i dette Tilfælde denne Sætning ogsaa finder Anvendelse: „hvor flere lige Stemmer, gjør Almindeligheden“.

Ordfør. Det forekommer mig dog usikkert, naar kun 2 skulle vælges, at flere end to skulde kunne erholde Halvdelen af Stemmerne.

Ordfør. Det er ikke vanskeligt at indse, at et saadant Tilfælde vil kunne indtræffe, og det vil være indlyggende, naar Tallet bliver som Secretairernes, hvis Antal er 4; da vil det let kunne komme, at flere end 4, ja 5, 6, 7 ville kunne erholde mere end Halvdelen af Stemmerne; men naar kun to skulle vælges, saaledes ved Valget af Viceformand, vil dette Tilfælde ikke kunne indtræde, undtagen naar Medlemmernes Antal er ulige. Givt f. Ex. Antallet af Forfamlingens Medlemmer er 154, saa er altsaa 75 over Halvdelen; dersom de første 76 Medlemmer kunne paa 8 og Nr. 2 til 77 indtræde paa 9, saa kan en Erhverv, G, erholde en Stemme af Nr. 1, en Stemme af Nr. 77 og dernæst de sidste 74 Stemmer til, hvilket altsaa er 76. Men dette er uløseligt et Tilfælde, som sjældent vil indtræffe, hvorefter det ved Secretairernes Valg hyppigere kunde ske. Det var blot min Mening, at det skulde udtrykkes med Klarhed, at den nævnte Sætning: „hvor flere lige Stemmer“ s. f. v., ogsaa har Hensyn til den første Afstemning.

Formanden. Givt Ingen videre yttre sig, antager jeg, at vi kunne gaa over til næste Afstift, som vil indbefatte §§ 7-10, begynde indlydende.

Mogens-Nielsen oplyste det pågældende Afstift og bemærkede derved:

Dette Afstift er af den Betydning, at det man være mig tilladt

derom at fremsætte nogle yderligere Bemærkninger. Dette indeholder nemlig en Forretningsorden, som ikke blot har været gjældende hos os, og som derfor vel kan behøve noget nærmere at udvikles og forklæres. Comiteen har, som jeg stur tillod mig at bemærke, ikke haft Leilighed til at løbende sit Udsagn med Medlemmer, ligesom den heller ikke har anset det påstøende, i sine Angivelser nærmere at forklare Medlemmet med disse Afstiftninger og beskrive den hele Forhandlingsorden i samme. Det turde derfor være hensigtsmæssigt her at give en Fremstilling af det saakaldte Bureau-systems Betædning. Det vil være indlysende for enhver, som sender sig Forhandlingerne i flere Foramlinger, hvor vigtigt det er, at den foreløbige Bearbejdelse af Sagerne sker paa en saadan Maade, at den bliver saa ubestemt som muligt, at Forfamlingens Medlemmer derved sættes i den nødvendige og fuldstændige Kundskab om Sagens Omstændigheder, og at der altsaa Leilighed til at drøge den størst mulige Nytt og Fordeel af samtlige Medlemmernes Kundskaber; det er som det hensigtsmæssigste Middel hertil, at man i flere Landes legislative Foramlinger har indført den Indretning, som Comiteen her har dragt i Forslag. Forfamlingen oplyser sig nemlig, som i Udsættelse foreslaar, i et vist Antal Afstiftninger, som Comiteen har troet at burde foreslaar til 3, hvorefter det, da Forfamlingen bestaar af 152 Medlemmer, vil falde 30 Medlemmer paa de 3 og 31 paa de 2 af disse Afstiftninger. Denne Forbeting skal her som i andre Lænde ske ved en almindelig Vedræftning. Naar disse Foramlinger saaledes ere dannede, er Behovet, at enhver Sag af større Betydning, navnlig Lovforslagene, saafremt de ere foretagne Forfamlingen, samtidige blive overgivne til foreløbig Behandling i disse Afstiftninger. Den Hovedforretning, som derved vil opnaas, er den, at man paa en gang sætter alle Forfamlingens Medlemmer i Berøring med Sagens foreløbige Bearbejdelse og Behandelse, idetthver af efter den hidtil fulgte Forretningsorden, naar der vedtages en special Comitee, som et forholdsvis ringe Antal Medlemmer saar Leilighed til ikke at trænge ind i Sagens Indviklinger. Gjennem Afstiftningerne kan derimod hvert enkelt Medlem fra Sagens første Begyndelse følge med denne; han kan fremsætte sine Forslag, sine Indvendinger, sine Forslag paa en Ud, da Sagen endnu er uløst, idetthver af han efter, naar hans Forslag først fremkommer, efterat Comiteen har afgjort sin Betædning, vil have større Betydning ved at stille dem Indgang. I Afstiftningerne kan enhver Medlem fremsætte de Indvendinger og Bemærkninger, han kan have ved Lovforslagene (jeg bruger dette Udtryk i Almindelighed, eftersom det nærmest er Lovforslagene, som indses behandlede paa denne Maade); han kan begjære Uplysninger og Forklaringer af de andre Medlemmer i Comiteen og gjøre de Forslag til Forandringer, som han anser hensigtsmæssige; derved vil denne Indretning blive det nødvendige Middel til at drøge den størst mulige Fordeel af alle Medlemmernes Kundskaber og Kræfter, og disse ville ad denne Vej trænge ind i Sagen paa en Maade, som efter sigt bliver den mest nyttige, thi hvor usikkert og fuldstændig en Comiteebetædning end er, vil den dog efterlade mange Tvivl hos dem, som ikke paa den her omhandlede Maade have behandlet Sagen. Enhver, der har deltaget i Stændersforhandlinger, ved, at man ved at være Medlem af en Comitee ganske anderledes trænger ind i Sagens Hæder, end naar man staar udenfor Comiteen. I disse forholdsvis mindre Afstiftninger, hvor Medlemmerne ikke indses offentlig, ville Medlemmernes derved lettere tilføjes den Tilfredshed i at fremsætte deres Mening og Kundskaber, som maatte hindres fra en forvidt berent Beskæftigelse, især naar de kunne have nogen Tvivl,